

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.223/2020/22. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. március 4. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2020. szeptember 23. napján kelt 8.B.16/2020/39. számú ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) évre enyhíti, a végrehajtási fokozatát börtönben jelöli meg.

Megállapítja, hogy az I. r. vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) évre enyhíti, a végrehajtási fokozatát börtönben jelöli meg.

Megállapítja, hogy a II. r. vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt3 III. r. vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítése köréből mellőzi a Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulata utalást.

A III. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát 3 (három) év 6 (hat) hónapra enyhíti, a végrehajtási fokozatát börtönben jelöli meg.

Megállapítja, hogy a III. r. vádlott a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A III. r. vádlottal szemben 227.000 (kétszázhuszonhétezer) forintra vagyonekobjást rendel el.

Az I. r. vádlott esetében helyesen a 2018. január 26. napjától 2018. január 27. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe.

Terhelt1 I. r. vádlott lakcíme helyesen cím1. szám, mely kézbesítési címe is.

Az I. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma személyazonosító szám

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során a II. r. vádlott kirendelt védőjének díjával 57.600 (ötvenhétezer-hatszáz) forint bünygyi költség merült fel, melyet az állam visel.

Az ítélettel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében Terhelt1 I. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bünösnek, ezért őt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 79.965,- forint erejéig vagyonekobjást rendelt el. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az általa előzetes fogvatartásban töltött idő kiszabott szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

[2] Terhelt2 II. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében

mondta ki bűnösnek és ezért őt 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[3] Terhelt3 III. r. vádlottat a Btk. 176. § (1) bekezdés 3. és 4. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében mondta ki bűnösnek és ezért őt 4 év 6 hónap fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Elrendelte a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 20.Bpk.185/2017/4. számú végzésével kiszabott 7 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés végrehajtását. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az általa előzetes fogvatartásban töltött időnek a szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról.

[4] Rendelkezett továbbá a bűnjelekről, az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[5] Az ítélet ellen az ügyész mindhárom vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[6] Az I. r. vádlott és védője megalapozatlanság és téves minősítés miatt, valamint enyhítés érdekében élt jogorvoslattal, a védő ezen túlmenően abszolút eljárási szabálysértésre hivatkozva is támadta az ítéletet.

[7] A II. r. vádlott és védője felmentés érdekében fellebbezett.

[8] A III. r. vádlott és védője megalapozatlanság és téves minősítés miatt, valamint enyhítésért jelentett be fellebbezést, és a védő kifogásolta a III. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét is.

[9] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.727/2020/6. számú átiratában az elsőfokú ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket alaptalannak találta.

[10] Álláspontja szerint a törvényszék eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta. Helyes álláspontra jutott, amikor terhelt1nek az előkészítő ülésen tett beismerő vallomását úgy értékelte, hogy az nem fogadható el. Ügyfelderítési kötelezettségének - a bizonyítási indítványokat is figyelembe véve - eleget tett.

[11] Megítélése szerint téves az I. r. vádlott védőjének azon álláspontja, miszerint abszolút hatályon kívül helyezési okot valósított meg a III. r. terheltet érintő elme-orvosszakértővel kapcsolatos bizonyítási indítvány elutasítása. Az elsőfokú bíróság vizsgálta a nyomozati vallomások megtételének körülményeit, a bizonyítási indítvány elutasítását pedig kellően megindokolta.

[12] A vádnál részletesebb, mérlegeléssel megállapított történeti tényállást megalapozottnak találta, azt csak a személyi rész körében kérte pontosítani az I. r. vádlott vonatkozásában az általa becsatolt iratok, a 17. és 28. számú jegyzőkönyv adatai alapján.

[13] Utalt arra, hogy a törvényszék indokolási kötelezettségének eleget téve mérlegelő tevékenységéről megfelelően és irathűen adott számot, kellően megindokolta, hogy az I. r. terheltnek a II. r. vádlottat védő nyilatkozatait miért nem tudta elfogadni.

[14] A tényállásból okszerűen vont következtetést mindhárom vádlott bűnösségére is. Cselekményük minősítése ugyancsak törvényes.

[15] A törvényszék a büntetés kiszabása során a vádlottak terhére és javára írható körülményeket is megfelelően vette számba, azonban a büntetés kiszabásánál nem a középértékből, hanem inkább a törvényi minimumból indult ki, s az ügyészség által beismerés esetére indítványozott büntetéstől is lefelé tért el. Ezen kívül az ítélet belső arányossága is sérült, hiszen társtettesként került sor a vádlottak marasztalására. A büntetés kiszabása során irányadó tényezők tényleges értékelése valójában nem történt meg. A beszerzett kábítószer értékesítésére hónapokon keresztül több személy részére került sor, mely folyamatban az I. és III. r. vádlott játszott aktívabb szerepet. Az időmúlást nem tartotta olyan jelentősnek, hogy annak a büntetés mértékére érdemi kihatása lehetne. Mindhárom vádlottnál eltérő mértékű súlyosítást tartott indokoltnak.

[16] Az ítélet egyéb járulékos rendelkezéseivel kapcsolatban észrevételezte, hogy a törvényszék elmulasztotta Terhelt3 III. r. vádlottal szemben a vagyonekbevétele alkalmazását, annak ellenére, hogy a tényállásokból kiszámítható, hogy minimum mekkora jövedelemre tett szert kábítószer értékesítésből. Az indokolás [21]-[24] bekezdésben rögzített adatok alapján 228.000 forintba tartotta indokoltnak a III. r. vádlottal szemben a vagyonekbevétele elrendelését.

[17] Az egyéb járulékos rendelkezéseket törvényesnek találta.

[18] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék 8.B.16/2020/39. számú ítéletének személyi részét az I. r. vádlott vonatkozásában pontosítsa, a rendelkező részét a Be. 606. § (1) bekezdését figyelembe véve változtassa meg, mindhárom vádlottal szemben alkalmazzon súlyosabb büntetést, hosszabb tartamú szabadságvesztést, a III. r. vádlottal szemben rendeljen el vagyonekbevétele, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[19] Az I. r. vádlott védelmében eljáró védő védő, az I. r. vádlottal egyetértésben, fellebbezése írásbeli indokolásában az elsőfokú eljárásban bejelentett jogorvoslati kérelmét és annak irányultságát egyaránt fenntartotta.

[20] Hangsúlyozta, hogy a III. r. vádlott részletesen és többszörösen nyilatkozott az elkövetés idején fennálló alkohol- és kábítószerfogyasztási szokásairól, e szerek mennyisége alapján álláspontja szerint a III. r. vádlott személyében alkohol-és kábítószerfüggő személyt vontak be a büntetőeljárásba. A hosszan, mintegy 15 éven keresztül mindennapi szer használat bizonyosan szervezetének jelentős károsodását

eredményezte, így agyi károsodást is, amihez nem szükséges különleges szakértelem, azt laikus személy is köztudomású tényként megállapíthatja. A szervi károsodás nyilatkozattételeinek valóságtartalmát, annak hitelességét jelentősen megkérdőjelezi, ezért e körben az egyesített szakértői vélemény beszerzése nem kikerülhető, nem mellőzhető. Semmiképpen nem eredményezheti a szakértői személyes vizsgálat elmaradását az a III. r. terhelti hivatkozás, hogy „jól van, az anyagokról lejött”, valamint az sem, hogy az eljárásban eljáró rendőrök szerhasználat meglétét nem tapasztalták. Emiatt továbbra is kérte, hogy a másodfokú bíróság a szakértői vélemény beszerzése iránt intézkedni, bizonyítási indítványának helyt adni szíveskedjen.

[21] Ezen túlmenően hivatkozott az I. r. vádlottnak az elsőfokú eljárásban előadott védekezésére. Arra, hogy a kereskedelmet tagadta és csak a lefoglalt kábítószernek az erdőben tartását ismerte el, hangsúlyozva, hogy arról a II. r. vádlott egyébként nem tudott. Azt is fontosnak tartotta kiemelni, hogy a szerszámoszláda anyagmaradványokat tartalmazott, ami álláspontja szerint közvetetten annak bokorban történő elrejtését igazolja, valamint, hogy az I. r. vádlott nem törekedett a rendőrök megjelenésekor az amfetamint sem elrejtetni.

[22] Az ügyben meghallgatott tanúk, tanú4 kivételével, vagy nem ismerték az I. r. vádlottat, vagy kábítószerrel történő bárminemű kapcsolatát kizárták. tanú4 tanú esetében pedig azt rögzítette az ítélet, hogy a III. r. vádlott jelentős segítségére törekedett és igyekezett úgy nyilatkozni, hogy a III. r. vádlott a felelősségre vonást elkerülje. Érdekesnek tartotta, hogy a III. r. vádlott csupán a tárgyalási szakban hivatkozott arra, hogy kábítószer vásárolt védencétől. Az eljárás azt megelőző szakaszában az ellenérték fejében történő szerzés még érintőlegesen sem merült fel. Terhelt3 III. r. vádlott vallomásaiban tényszerűen nyomon követhető az I. r. vádlott és férje kapcsolatának rendeződése, valamint a várható szülése okán történő családi stabilizálódás miatti nemtetszés, indulat, harag, ezért nem tartotta elfogulatlannak a III. r. vádlottat.

[23] Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a szükségesség és arányosság mentén a speciális és generális preventív elvek figyelembe vételével hozta meg ítéletét, azonban annak jelentős mértékű enyhítésére annak ellenére lehetőség van, hogy a főügyészségi átirat az alapítélet súlyosítása érdekében fejtette ki rövid álláspontját. Az, hogy az I. r. vádlott fogyasztó volt, nem lehet súlyosító körülmény, vagy ha igen, csak nagyon kis mértékben vehető figyelembe.

[24] Mindezek alapján elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte abszolút hatályon kívül helyezési okra figyelemmel, másodsorban teljes megalapozatlanság miatt, harmadsorban pedig az ítélet megváltoztatására tett indítványt oly módon, hogy a kiszabott szabadságvesztést az ítéltábla enyhítse akképpen, hogy börtön fokozat is alkalmazható legyen védencével szemben és a feltételes szabadságra bocsátás kapcsán feles kedvezmény kerüljön alkalmazásra.

[25] védő1 az I. r. vádlott vezető védője a fellebbezés írásbeli indokolásában a védőtársa által bejelentett fellebbezéssel és annak irányával is egyetértett.

[26] Álláspontja szerint a törvényszék által az indokolás körében tett ténybeli és jogi következtetései az egyes ténymegállapítások vonatkozásában, de összességében is

logikátlanok és iratellenesek, ezért az ítélet maradéktalanul kimeríti a megalapozatlanság kritériumait.

[27] Az elsőfokú bíróság ítélete logikáját tekintve követi az elsőfokú bíróságon az ügyészség által megtartott perbeszéd logikáját, melyben meglehetősen nagy szerepet kap a más, hasonló ügyekre történő utalás, általában a kábítószer-kereskedelemre is jellemző magatartásformák hosszas taglalása, mint például a telekommunikációs kapcsolatok gyakorisága. Megjegyezte, hogy a telefonok lehallgatása nem történt meg, tehát a beszélgetések tartalma ismeretlen maradt az eljáró hatóságok előtt. Az kétségtelen, hogy a három vádlott valóban szoros kapcsolatban állt egymással, gyakran beszéltek egymással telefonon.

[28] Az I. r. vádlott azonban megítélése szerint az eljárás során végig következetes vallomást tett, előadta, hogy a III. r. vádlottal együtt vásárolta a kábítószer és közösen is fogyasztottak. A III. r. vádlott náluk dolgozott, így gépjárműve érthető okokból parkolt hónapokon keresztül a házuk előtt.

[29] Az elsőfokú ítélet állításaival szemben tényként a következő állapítható meg: A III. r. vádlott vallomásában úgy fogalmazott, hogy 4-5 alkalommal vásárolhatott kábítószer, alkalmanként 3-4 grammot az I. r. vádlottól, de ez lehet akár kevesebb is. Hozzátette a III. r. vádlott, hogy mivel kábítószerfüggőnek is tartotta magát abban az időszakban, onnan vásárolta a kábítószer, ahonnan éppen sikerült. Másutt azt is mondta, hogy alkalmanként inkább csak 2-3 gramm volt, sőt inkább csak egy. Elmondta vallomásában, hogy elfogása előtt 1-2 hónappal lehetett az I. r. vádlott vásárlója, hozzátette, hogy lehet, hogy csak azért kellett vennie az I. r. vádlottól, mert a másik forrásánál már nem volt, fogalmazása szerint „mindegy hogy honnan, csak legyen”.

[30] Fontosnak tartotta leszögezni a védő, hogy az eljárás során e nyilatkozatokat senki nem cáfolta, az eljárás bizonyos szereplői legfeljebb hallomásból vagy állítólagosan a III. r. vádlott, vagy a más tanúk által elmondottakból következtettek ennek az ellenkezőjére. tanú4 tanú vallomását, aki az I. r. vádlottat is terhelte az általa elmondottakkal, ellentmondásosnak tartotta, melyet az általa hivatkozott tanúk, tanú6 és tanú7 sem erősítettek meg ebben a körben. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem látta megállapíthatónak azt, hogy a III. r. vádlott által értékesített kábítószer minden esetben az I. r. vádlottól származott volna, hiszen a III. r. vádlottnak más beszerzési forrása is volt.

[31] Hivatkozott arra, hogy amennyiben a másodfokú bíróság mérlegelési jogkörében eljárva megállapítaná az I. r. vádlott által maximum 4-5 alkalommal történő, alkalmanként szintén maximum 2-3 grammot tartalmazó eladást a III. r. vádlott részére, úgy az már önmagában kimerítené a kábítószer kereskedelem fogalmát. A fennmaradó kábítószer ugyan birtoklást jelent, de az a kereskedelmi tevékenységbe beolvad, ezért ebben az esetben a kábítószer- kereskedelem megállapítása lehetséges. A minősítés megváltozását jelentheti, ha a másodfokú bíróság nem fogadja el a III. r. vádlott által elmondottakat és így tényszerűen csak a lefoglalt kábítószer vonatkozásában foglal állást, mely esetben az a kábítószer birtoklásának büntettét jelenthetné és akkor ebben az esetben a minősítés megállapítására is tévesen került sor.

[32] Akkor, ha a másodfokú bíróság a tényállásban állapítaná meg a maximum 4-5 alkalommal történő eladás tényét, úgy az - figyelembe véve a lefoglalt kábítószer mennyiséget is - jelentősen más megítélés alá helyezné az ügyet, a lefoglalt kábítószer mennyisége a büntetés kiszabása során is nyomatékosabban juthatna kifejezésre. A lefoglalt kábítószer mennyisége kevéssel haladja meg a jelentős mennyiségű kábítószer mennyiségének felső határát, egészen pontosan a lefoglalt kábítószer összömege a jelentős mennyiség felső határának 1,2-szerese.

[33] Ebben az ügyben az enyhítő körülmények száma és súlya messze túlmutat a súlyosító körülményeken és ilyen formán a kiszabott büntetés is túl súlyos, még az irányadó középértékhez viszonyítottan is védenec vonakozásában. A kábítószer mennyiséget figyelembevéve eseti döntésekre hivatkozott, alátámasztandó, hogy a kiszabott büntetés enyhítése szükséges az I. r. vádlottal szemben.

[34] Kiemelte továbbá, hogy védenec büntetlen előéletű és más büntetőeljárás sincs vele szemben folyamatban.

[35] Gyermeke még nincs egy éves és férjét, a II. r. vádlottat is vele egyező büntetésben részesítette az elsőfokú bíróság. Védenec idős szüleit és beteg testvérét is támogatja emellett. Az I. és II. r. vádlott büntetés-végrehajtási intézetben történő elhelyezése fenti körülményekre tekintettel is, szinte lehetetlen helyzet elé állítja a családot. Ilyen körülmények között nemcsak, hogy a szülők részéről, de még a hozzátartozók részéről sem feltételezhető a kicsiny gyermekről való gondoskodás.

[36] Hivatkozott arra, hogy az I. r. vádlott mindezekon túlmenően megbánta azt, hogy kábítószerrel kapcsolatba került, annak fogyasztásával már gyermekük fogantatását megelőzően felhagyott és a jövőben is tartózkodni fog minden egyéb bűncselekmény elkövetésétől. Ezt igazolja, hogy jelenleg sincs vele szemben folyamatban más büntetőeljárás.

[37] Utalt arra, hogy védenec cselekvősege, a lefoglalt kábítószer mennyisége, és a kedvező személyi körülményei egyértelműen az enyhítő körülmények túlsúlya irányába hatnak. Mivel a másodfokú bíróság a teljes elsőfokú büntetőeljárás felülvizsgálja, úgy az esetleges eljárási szabálysértések megállapításával (amennyiben ezek nem abszolút jellegűek, mert ebben az esetben a másodfokú bíróság az ennek megfelelő jogi intézkedéseket hajtja végre), megfelelő tényállás rögzítésével, még az elsőfokú ítélet minősítésének megváltoztatása nélkül is juthat arra az álláspontra, hogy az enyhítés iránt bejelentett védelmi fellebbezés helyt foghat.

[38] Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság jelentősen enyhítse az I. r. vádlottal szemben elsőfokon kiszabott szabadságvesztés mértékét, és annak végrehajtását függessze fel, végrehajtási fokozatát börtönben jelölje meg.

[39] Amennyiben e kérelmével nem ért egyet az ítéltábla, akkor a védelem által indítványozott enyhébb mértékű szabadságvesztés végrehajtása során börtönfokozatot határozzon meg és rendelkezzen arról, hogy az I. r. vádlott az ítélet végrehajtása során, annak fele részének történő letöltését követő időszakra feltételes szabadságra legyen bocsátható.

[40] Terhelt2 II. r. vádlott védője a fellebbezése indokolásában foglaltakat a nyilvános ülésen is fenntartotta.

[41] Elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a II. r. vádlottnak bűncselekmény hiányában, másodlagosan pedig bizonyítottság hiányában történő felmentését kérte. Harmadsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás folytatására kötelezését indítványozta.

[42] Kiemelte, hogy a vádirati tényállás megalapozatlanságával, törvényességevel kapcsolatosan a korábbi eljárásban tett észrevételeit továbbra is fenntartja és kifejtette, hogy az ítélet részben megalapozatlan.

[43] Az elsőfokú bíróság a II. r. vádlott vonatkozásában nem törekedett a teljes bizonyosságra. A lefolytatott bizonyítás eredménye alapján a védenccé bűnösségét megállapítani nem lehet. A terhelti-és tanúvallomások, a híváslista elemzések, az informatikai szakértő által kinyert adatok és a további bizonyítékok nem támasztják alá az ítéletben foglaltakat és védenccé bűnösségét.

[44] Az ítéleti tényállás és az ítélet indokolása iratellenesen került megállapításra. Objektív bizonyítási eszközök hiányában az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. A II. r. vádlottra kizárólag a III. r. vádlott, Terhelt3, tett terhelő vallomást. Állítása szerint a maga részére kérte és kapta a marihuánát, azonban közismert tény volt, hogy a III. r. vádlott amfetamint használt. „terhelt3ról mindenki tudta, hogy fogyaszt, inkább amfetamint, mint marihuánát”. tanú5 tanú vallotta, hogy Terhelt3 nem szívott füvet, azt mondta, hogy nem él vele, mert a szagától is rosszul van. Terhelt1 vallomása szerint Terhelt3 nem szívott füvet, amfetamint fogyasztott.

[45] Terhelt3 nem volt következetes a vallomásai során, amelyet a bíróság is észlelt és rögzített, így megalapozatlanul fogadta el a védencére tett terhelő vallomását. Az átadás időpontját és körülményeit sem tudta pontosan megjelölni. A nagyszámú vallomásokban előadott tényállítások alapján nem életszerű, hogy a III.r. vádlott védencétől kért és kapott volna kábítószer. tanú6 és tanú5 tanúk egybehangzóan adták elő, hogy a III. r. vádlottat úgy ismerték meg, hogy a gépjárművük lerobbant és számukra segítséget nyújtott. Miközben vontatókötelet kerestek, a gépjárműben többek között kiporciózott marihuánát is láttak.

[46] A nyomozó hatóság csak a nyomozás elrendelését követő 20. hónapban, 2019.10.07. napján gyanúsította meg a II. r. vádlottat Terhelt3 gyanúsított 2018.01.26-i kihallgatásakor tett terhelő vallomása alapján, amelyet az elsőfokú bíróság is szóvá tett. A védencével szemben folytatott eljárás során két – a személyes megjelenésével járó – nyomozati cselekmény került foganatosításra (gyanúsított ki hallgatás és szembesítés terhelt3al).

[47] Álláspontja szerint a bűncselekmény a II. r. vádlott vonatkozásában felderítetlen maradt, így az ügy e körben a vádemelésre is alkalmatlan volt.

[48] Az I. r. vádlott, Terhelt1, beismerő vallomása és a további bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az I. r. vádlottal közösen lakott ingatlanban előtalált és lefoglalt kábítószerhez és tárgyakhoz, az állítólagos kereskedelemhez II.r. vádlottnak nem volt kötődése. A nagyszámú vallomások alátámasztották, hogy Terhelt2 nem vásárolt és senkinek, semmikor nem árult és nem adott el kábítószert.

[49] Tény, hogyha a védenca tudott is volna a lakásban tárolt kábítószerrel és az állítólagos kereskedelemről, cselekvősége hiányában, csupán az ismerete alapján akkor sem lehetne elítélni kábítószer-kereskedelem büntetében és nem tehető olyan megállapítás sem, hogy ezek alapján a szavahihetősége megdőlt, mert egyrésztől védencének nincs feljelentési kötelezettsége, másrésztől mentesség illeti meg a felesége vonatkozásában.

[50] A II. r. vádlott nevéhez kötött telefont – a nyomozó hatóság nyilatkozata szerint is – Terhelt1 használta.

[51] A III. r. vádlottól lefoglalt és állítása szerint a II. r. vádlottól származó marihuánát tartalmazó műanyag zacskón nem végzett daktiloszkópiai vizsgálatot a nyomozó hatóság és nem kérte le a mobiltelefonja alapján a védenca tartózkodási helyét sem, amelyek kétséget kizáróan cáfolták volna a III. r. vádlott terhelő vallomását. A bizonyítás elmaradása nem róható a védenca terhére és az így elmaradt bizonyítási eszközök hiánya nem alapozza meg a III. r. vádlott terhelő vallomásának valódiságát, a II. r. vádlott bűnösségét.

[52] Az elsőfokú bíróság a védenca és felesége, az I. r. vádlott közötti rossz viszony cáfolására az informatikus szakértő által kinyert fényképfelvételekre és SMS-ekre hivatkozott, amely fényképek elkészítésének időpontját, az I. és II. r. vádlottak által tett észrevételek és nyilatkozatok ellenére, helytelenül adta meg, vagy nem tudta meghatározni, mindebből helytelen tényekre következtetett.

[53] Mindezekre figyelemmel álláspontja szerint Terhelt2 II. r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt nem követte el.

[54] Terhelt3 III. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokolásában a bejelentett jogorvoslati kérelmet és az elsőfokú eljárásban a 2020. szeptember 23. napján tartott perbeszédében foglaltakat változatlanul fenntartotta, azt a fellebbezés indokolásánál is kérte figyelembe venni.

[55] Álláspontja szerint a kihirdetett ítélet a III. rendű vádlott vonatkozásában megalapozatlan, mert az eljáró bíróság helytelen ténybeli következtetések alapján hozta meg döntését. Emellett a lefolytatott bizonyítás eredményét tévesen értékelte, a minősítés hibás, továbbá a törvényszék a kötelező szakértői vizsgálat elrendelését is elmulasztotta. Mindezekre figyelemmel elsősorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt.

[56] Amennyiben az ítéltábla a hatályon kívül helyezésre nem lát lehetőséget, indítványozta tárgyalás tartását, és azon bizonyítás felvételét, igazságügyi elmeorvos-szakértő kirendelését, a III. rendű vádlottnak az elkövetés, illetve a vizsgálat időpontjában fennálló kábítószer-és alkoholfüggőségével kapcsolatban. E körben utalt rá, hogy a kábítószer-függőséget vizsgáló igazságügyi elmeorvos-szakértő iránti kirendelés elutasítását azzal indokolta a törvényszék, hogy a terhelt vonatkozásában a kihallgatását végző rendőrök nem tapasztalták a függőség jeleit. A kihallgató rendőrök azonban nem szakértők, így szakkérdésben nem is nyilatkozhatnak. Az eljáró bíróság sem szakértő e kérdésben, szakkérdésben igazságügyi szakértői vélemény hiányában szintén nem nyilatkozhat, és ennek hiányában végképp nem indokolhat meg egy bűnösséget megállapító ítéletet.

[57] Harmadsorban a rendelkezésre álló bizonyítékokból vont helyes ténybeli következtetés alapján enyhébb minősítés megállapítását és a védencével szemben lényegesen enyhébb büntetést kiszabását indítványozta. Hangsúlyozta, hogy a védelem nem a bizonyítékok mérlegelését támadja, hanem a ténybeli következtetések helyességét, amelyeket a másodfokú eljárásban lehetséges reparálni.

[58] Az elsőfokú bíróság lényegében a tanúk vallomása és a tanúvallomások értelmezése, valamint a híváslisták elemzése során jutott el arra az ítéleti meggyőződésére, hogy a III. rendű vádlott kétséget kizáróan elkövette a kereskedői tevékenységet magába foglaló bűncselekményt.

[59] A védelem álláspontja szerint azonban az ítéletben rögzített tanúvallomások és az egyéb bizonyítékok nem támasztják alá a III. rendű vádlott bűnösségét, kizárólag a tartás, megszerzés és közös kábítószer-fogyasztás vonatkozásában. Az elsőfokú ítéletben megjelölt terhelt tanúk nyilatkozata ellentmondásos, azok nem tekinthetők kétséget kizáró terhelt tanúknak. Ezen tanúk nyilatkozatából nem egy-egy részletet kell kiemelni, ahogy azt az elsőfokú bíróság tette, hanem azokat összességében kell értékelni, mely ez esetben már kétségekhez vezet, a kétséget kizáróan nem bizonyított tény pedig nem lehet a terhelt terhére értékelni.

[60] A védelem aggályosnak tartotta azt a bírói magatartást is, hogy az ítélethozatal előtti szünet után az ítélet rendelkező részének felolvasását követően a szóbeli indokolás egy sokoldalas gépelt oldalakból álló, rendkívül gyors és hadaró módon felolvasott iratanyagból történt. Azzal, hogy a szünet és a felolvasás gyakorlatilag ugyanannyi idő alatt zajlott le a tárgyaláson, az állapítható meg, hogy a gépelés nem a szünetben készült. Ez pedig felveti annak lehetőségét, hogy az ítélet és annak indokolása már előre el volt készítve, még a perbeszéd előtt. Ennek kivizsgálását is szükségesnek tartotta, mert ez akár az első fokon eljáró bíró elfogultságát is megalapozhatja, mely szintén hatályon kívül helyezési ok.

[61] Észrevételezte továbbá azt, hogy az I. rendű vádlott a 2020. június 3. napján megtartott tárgyaláson lemondott a jelenlét jogáról és kézbesítési megbízottként megjelölte a védőjét, aki ezt elfogadta. Majd 2020. június 5. napján tartott tárgyaláson mégis megjelent és újabb lemondó nyilatkozatot nem tett, azonban a további tárgyalás már a távollétében zajlott. Kérte megvizsgálni ezt az eljárási helyzetet is, ugyanis amennyiben ez is szabálytalan volt, ugyancsak hatályon kívül helyezési okot lehet megállapítani.

[62] A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést is hibásnak tartotta, indítványozta annak az újraszámolását és az érintettség arányában történő viselésre kötelezését.

[63] A másodfokú bíróság az ügyben a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen az ügyész korábbi bejelentésének megfelelően nem vett részt.

[64] A nyilvános ülésen mindhárom védő bizonyítási indítványt terjesztett elő igazságügyi elmeorvos-szakértő kirendelésére vonatkozóan, a III. rendű vádlottnak az elkövetés, illetve a vizsgálat időpontjában fennálló kábítószer- és alkoholfüggősége tekintetében, annak érdekében, hogy állást lehessen foglalni abban a kérdésben, hogy vallomása mennyire fogadható el a bizonyítékok körében. A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványt elutasította.

[65] A Be. 594. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében és akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak. A védők által a másodfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítvánnyal az elsőfokú bíróság már érdemben foglalkozott és azt elutasította, melynek az ítélet indokolása során részletesen magyarázatát is adta, érveit a másodfokú bíróság is osztotta, ennek bővebb kifejtésére a későbbiek kerül majd sor. A védők a bizonyítási indítvány kapcsán új bizonyítékokra nem hivatkoztak és olyan új tényt sem állítottak, ami eddig a bíróság előtt ne lett volna ismert. Eljárási szabálysértést a másodfokú bíróság e körben nem észlelt, ezért ennek kiküszöbölésére sem volt szükség. Az ítélet ugyan szenvedett némi részbeni megalapozatlanságban, ennek reparálása azonban bizonyítás felvételt nem igényelt, az az iratok alapján kiküszöbölhető volt.

[66] Az I. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat és a bejelentett jogorvoslati kérelmet is fenntartotta, a súlyosítás iránt bejelentett ügyészi fellebbezésnek nem látta alapját.

[67] Hangsúlyozta, hogy az I. r. vádlott életvezetésében pozitív irányú változás következett be, teljes mértékben felhagyott a kábítószer fogyasztással, a gyermeke születése előtt bejelentett munkát vállalt, melyből rendszeres jövedelme származott, a személyi és családi körülményeit rendezte. Ezek mind olyan tényezők, amelyek a büntetés enyhítése irányába hatnak. A szülei és a velük élő testvére is beteg, akik szintén az ő támogatására szorulnak. A gyermeke 9 hónapos, ha mindkét szülője végrehajtandó szabadságvesztést kap, az a család sorsát teljesen ellehetetleníti, nincs olyan személy, aki a gyermekről gondoskodni tudna. A védenccé javára írható enyhítő körülményekre és az igen nehéz, sajátos élethelyzetre figyelemmel felfüggesztett büntetés kiszabására tett indítványt. Ha pedig ezzel az indítványával mégsem ért egyet az ítéltábla, akkor az írásbelivel egyezően 3 év alatti szabadságvesztés kiszabását kérte börtön fokozatban, a feles kedvezmény alkalmazása mellett.

[68] A II. r. vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezést és annak írásbeli indokolását is fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy nem állapítható meg a II. r. vádlott

felelőssége, a védenca nem vásárolt és nem is adott el senkinek kábítószer, tényállási elemet nem állapított meg a vonatkozásában a bíróság, ezért továbbra is a felmentését indítványozta.

[69] A III. r. vádlott védője a nyilvános ülésen az indokolásában foglaltakkal egyezően szólalt fel, kérte a cselekmény minősítésének a megváltoztatását, enyhébb büntetés kiszabását és annak az értékelését, hogy a III. r. vádlott életkörülményei megváltoztak, azok kedvező képet mutatnak. Leszokott a kábítószer és az alkohol fogyasztásról is, bejelentett munkahelye, stabil jövedelme van, adósságait visszafizette, gondoskodik a szüleiről és a 93 éves nagymamájáról. Ezen túlmenően kérte figyelembe venni azt is, hogy 3 éve büntetőeljárás hatálya alatt áll.

[70] Terhelt1 I. r. vádlott felszólalásában elmondta, hogy nagyon sajnálja a történeteket, a tettét megbánta, azóta volt ideje gondolkodni a cselekményén, nem is érti, hogy miért csinálta, a szülei nem így nevelték őt, szégyelli a történeteket. A férjével rendeződött a kapcsolatuk, ezért vállaltak gyereket is, kábítószer egyáltalán nem fogyaszt. Előtte is csak alkalmi jelleggel került rá sor, el volt keseredve, úgy érezte, hogy semmi nem sikerül neki az életben, ezért fordult a kábítószerhez és az alkoholhoz is. Mióta megszületett a gyermekük, megváltozott az élete, igyekszik jó anya lenni, a gyermekről való gondoskodás teszi ki a mindennapjait, illetve az, hogy segít a beteg szüleinek és a skizofrén húgának, akivel nagyon nehéz együtt élni, mert sokszor tettelegességre is vetemedik. Az utolsó szó jogán ismételten megbánását fejezte ki, és kérte, hogy olyan büntetést szabjon ki vele szemben a bíróság, hogy a gyermekét nevelni tudja, annak ne nélküle kelljen felnőnie.

[71] A személyi körülményei körében előadta, hogy férjével és 9 hónapos kiskorú gyermekével él közös háztartásban, jelenlegi jövedelme a GYED és családi pótlék. Férje havi jövedelme 240.000-260.000 forint. A gyermek születése előtt 2018-ban a Kft., majd 2018. december 17. napjától a Kft1. alkalmazásában állt, összeszerelő munkakörben. Terhessége 6. hónapjától táppénzen volt. Más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban. Az elsőfokú ítéletben feltüntetett, a családjukat terhelő tartozások fennállnak, a bank-nál ez 700.000-800.000 forint körül van, a bank-nak visszafizetendő személyi hitel összege szintén 800.000 forint nagyságrendű. Jelenleg a moratórium miatt nem törlesztik ezek részleteit. Az elkövetés idején 3-4 havonta egy-egy alkalommal fogyasztott amfetamin származékot, mellyel időközben gyermeke születése és az eljárás megindulása okán teljes egészében felhagyott.

[72] Terhelt2 II. r. vádlott felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy nagyon sajnálja, ami a feleségével történt, ő alig töltött otthon időt, nem tudott arról, hogy mivel foglalkozott a párja. Attól, hogy egy háztartásban éltek, még nem kellett feltétlenül mindent tudniuk egymásról. Időközben rendeződött a helyzetük, a kapcsolatuk, ezért is vállaltak gyereket, kiemelte, hogy nem szeretné, hogy a gyermeke állami gondozásba kerüljön. Az utolsó szó jogán előadta, hogy az ő édesanyja meghalt, az édesapja idős, nyugdíjas, sem a gyerekről nem tudna gondoskodni, sem a házukat nem tudná fenntartani, a hiteleket sem tudná törleszteni.

[73] A személyi körülményei vonatkozásában elmondta, hogy pék szakképzettséggel rendelkezik, de szakmájában soha nem dolgozott, munkájából származó havi nettó jövedelme 240.000-260.000 forint. Vagyonát képezi a lakcímén lévő ingatlan egynegyed része, melyen a három testvérével osztoznak és egy 20 éves Opel Astra típusú személygépkocsi. A felesége által említett tartozásokon kívül őt még terheli egy mobiltelefon

vásárlásból eredő 200.000 forintos hitel, melynek havi törlesztő részlete 10.000 forint. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban.

[74] Terhelt3 III. r. vádlott felszólalásában előadta, hogy a letartóztatásból történt szabadulása óta megváltozott az élete, nagyon megbánta, hogy belekeveredett ezekbe a dolgokba. Ő nem érzi olyan szinten bűnösnek magát, ahogy vallomást tettek rá a tanúk, ő csak egy alkoholista drogos volt. Napi szinten fogyasztott pálinkát és drogot is, amfetamint és fűvet is, de mindkettőről leszokott, segítségre sem volt szüksége, elvonókúrán nem volt. Minden megváltozott körülötte, bejelentett munkahelye, jó fizetése van, megbecsülik a munkáját, megtakarítással rendelkezik, a tartozásait visszafizette, gondoskodik az idős szüleiről és a 93 éves nagymamájáról is. Szeretne segíteni a szüleinek a házuk szigetelésében és korszerűsítésében is. Kérte, hogy a bíróság ezeket a megváltozott életkörülményeket értékelje, amikor a büntetéséről dönt.

[75] A személyi körülményei körében beszámolt arról, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala óta a fizetését megemelték, építésvezetőként a nettó havi jövedelme 250.000-300.000 forint. Az üzemanyag hozzájárulást továbbra is kapja, ami 10.000-15.000 forint és ezen kívül minden hónapban 50.000 és 100.000 forint közötti jutalmat is kap. A Daewoo típusú gépjárművet eladta, a megtakarítása 1.300.000 forintot tesz ki, melyet a munkabéréből gyűjtött össze. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban. Az elkövetés idején rendszeresen fogyasztott kábítószer és alkoholt, mellyel az eljárás megindulását követően teljes egészében felhagyott.

[76] A fellebbezések az alábbi eredményre vezettek.

[77] A fellebbviteli főügyészség által fenntartott fellebbezés a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára alapítottnak csak a kiszabott büntetés nemét és mértékét sérelmezte, a védői fellebbezések azonban az ítélet megalapozatlanságára, téves minősítésre és abszolút eljárási szabálysértésre is hivatkoztak, ezért az ítéltábla a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján – az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással mindhárom vádlott tekintetében teljes terjedelmében felülbírált.

[78] A felülbírálat kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. A Be. 590. § (7) bekezdés alapján az ítéltábla hivatalból felülbírált a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó rendelkezéseket is.

[79] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta.

[80] Nem történt sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) - f) pont], sem olyan relatív eljárási szabálysértés [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés], amely az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

[81] Nem osztotta a másodfokú bíróság azon védői felvetéseket, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el volna el akkor, amikor a III. r. vádlott vonatkozásában nem rendelt ki igazságügyi elmeorvos-szakértőt a beszámítási képessége vonatkozásában és a II. r. vádlottat terhelő vallomását elfogadta a bizonyítékok értékelése során.

[82] A kábítószer-kereskedelem és a kábítószer birtoklása miatti büntetőjogi felelősségről szóló 57/2007. BK. vélemény I/1. pontja szerint a kábítószeres és kábító hatású anyagok fogyasztásából eredő bódult állapotok olyan, a szokványos részegséghez hasonló állapotok, amelyek a Btk. 18. §-a értelmében nem zárják ki, illetve nem korlátozzák az elkövető büntetőjogi felelősségét.

[83] Az I/2. pont értelmében a kábítószer sajátos hatása, az ún. kábítószer-függőség csak akkor vezethet az elkövető beszámítási képességének korlátozására vagy kizárására (Btk. 17. §), ha betegség szintjét elérő személyiségzavart, illetve elmebetegséget vagy szellemi leépülést okoz.

[84] Az I/3. pont értelmében pedig a kábítószerhez való hozzájutás hiányában jelentkező megvonásos tünetek, amennyiben elérik az elmebetegség szintjét, kizárhatják vagy korlátozhatják az elkövető beszámítási képességét.

[85] A III. számú Büntető Elvi Döntés már korábban iránymutatást adott az önhibából eredő bódult állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősségről, amely a fentiek szerint kiegészítésre szorult.

[86] A különféle kábítószeres és kábító hatású anyagok, biológiai értelemben véve, tudatzavart okoznak. Ennek a tudatzavarnak a jellege és foka nagymértékben függ a szer milyenségétől, mennyiségétől, de még ugyanazon szer és személy esetében is - különböző időpontokban - igen eltérően nyilvánulhat meg.

[87] Nincs tehát szokványos, kábítószerrel való bódult állapot, hanem különböző bódult állapotok vannak, amelyek formája és mélysége igen változatos lehet, és sokkal inkább eltérnek egymástól, mint a szeszes ital fogyasztásából eredő szokványos részegségi állapotok. Közös vonásuk azonban, hogy nem tekinthetők a kóros részegséghez hasonló kivételes állapotoknak, hanem - jellegüknél fogva - a szokványos részegséggel azonos elbírálás alá esnek.

[88] A kábítószeres vagy kábító hatású anyagok ismétlődő fogyasztásának hatására a kábítószer fogyasztóknál kábítószer-függőség alakulhat ki. Ez a fizikai és pszichikai függőség azonban, mindenekelőtt a kábítószer utáni vágy, az ún. kábítószeréhség, mint a függőség egyik tünete, általában nem tekinthető az elmeműködés olyan kóros állapotának, amely korlátozza az elkövetőt a cselekmény következményeinek felismerésében vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

[89] Ha tehát a kábítószerfüggő személy kábítószerrel visszaélést vagy függőségével összefüggésben más bűncselekményt követ el, a Btk. 17. §-ának a büntetőjogi felelősséget kizáró vagy korlátozó rendelkezései nem alkalmazhatók a javára.

[90] Más a helyzet, ha a kábítószer-függőség már betegség szintű személyiségzavart okoz. Az ilyen személyiségzavar korlátozhatja vagy kizárhatja az elkövető beszámítási képességét, és erre tekintettel a Btk. 17. §-ának (1), illetve (2) bekezdése alkalmazható a javára.

[91] Ugyancsak korlátozhatja vagy kizárhatja az elkövető beszámítási képességét a kábítószer fogyasztás folytán kialakuló elmebetegség vagy szellemi leépülés.

[92] A kábítószerhez való hozzájutás hiányában a fizikai és pszichikai függőségben szenvedő személynél ún. megvonási tünetek jelentkezhetnek. Ezek elérhetik az elmebetegség szintjét, s ez esetben a Btk. 17. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazására vezethetnek, azaz kizárhatják vagy korlátozhatják az elkövető beszámítási képességét arra a bűncselekményre nézve, amelyet ilyen állapotával összefüggésben követett el.

[93] Mindezeket az iránymutatásokat figyelembe véve megállapítható, hogy a III. r. vádlott vonatkozásában nem merült fel olyan tény, amely igazságügyi orvosszakértő kirendelését indokolta volna a III. r. vádlott kábítószerfüggősége, illetve az ebből fakadó következmények miatt.

[94] A rendelkezésre álló adatok alapján ugyanis csak az állapítható meg, hogy a III. r. vádlott kábítószer fogyasztó volt, melyet az elsőfokú bíróság rögzített is az ítéleti tényállásban, a III. r. vádlott a bírósági szakban tett vallomása szerint a cselekmény elkövetése idején napi szinten kábítószer és alkoholt is fogyasztott, e szerek mennyiségére jelentősen eltérő nyilatkozatokat tett, a függőségre illetve az ebből fakadó betegség szintű személyiségzavarra vonatkozóan azonban szakértői véleményezést igénylő konkrét tények nem merültek fel, erre vonatkozóan hivatkozás részéről a nyomozás során sem történt, ilyenek az eljárás adataiból sem tűntek ki. Elfogásakor is nagyfokú figyelmet igénylő építőipari szakmunkát (burkolást) végzett, és még arra is kiterjedt a figyelme, hogy a házba belépni kívánó rendőröket a friss burkolásra figyelmeztesse. A III. r. vádlott a bírósági eljárás során mindvégig kitartott azon előadása mellett, hogy e szerekről magától, segítség és elvonókúra nélkül szokott le. A letartóztatása idején nála megvonási tünetek nem merültek fel, vallomásai megtétele során tudatzavar esetében nem volt észlelhető. A hozzá intézett kérdésekre adekvát válaszokat adott, amennyiben azokban esetleg eltérés volt tapasztalható, az nem a kábítószer fogyasztásból eredő tudatbeli hiányosságra vezethető vissza. A gyanúsítást megértette és tisztában volt az általa előadottak jelentőségével is, így azzal is, hogy a II. r. vádlottra terhelő vallomást tett, melyet kihallgatásai folyamán egyszer sem változtatott meg, azt mind a nyomozati, mind a bírósági szakban fenntartott. Az elsőfokú bíróság a gyanúsított kihallgatását és az elfogását foganatosító rendőröket is meghallgatta tanúként, akik a III. r. vádlott vonatkozásában zavartságról, elkent beszédéről, vagy esetlegesen bódult állapotról nem számoltak be, így kihallgatásának nem volt akadálya. Mindezekre figyelemmel helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság a III. r. vádlott vonatkozásában az igazságügyi elmeorvos-szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványt, melynek indokaként a III. r. vádlott beszámítási képességének korlátozottságát jelölték meg a kábítószer és alkoholfogyasztás miatt, azonban az valójában a III. r. vádlott szavahihetőségének megkérdőjeleződésére irányult. A III. r. vádlott gyanúsítottai vallomásának

értékelésére is törvényesen került sor, mert annak felvétele során a nyomozó hatóság jogszabályt nem sértett.

[95] A III. r. vádlott védője kifogásolta még ezen túlmenően azt is, hogy az I. rendű vádlott a 2020. június 3. napján megtartott tárgyaláson lemondott a jelenlét jogáról és kézbesítési megbízottként megjelölte a védőjét, aki ezt elfogadta, majd 2020. június 5. napján mégis megjelent a tárgyaláson és újabb lemondó nyilatkozatot nem tett, azonban a további tárgyalás már a távollétében zajlott.

[96] A 2020. június 3. napján kelt 28. számú tárgyalási jegyzőkönyv 21. oldalán található vádlotti nyilatkozat szerint az I. r. vádlott a Be. 430. §-ában foglaltaknak megfelelően mondott le a tárgyaláson való jelenlét jogáról és bízta meg védőjét a kézbesítési megbízotti feladatokkal. E nyilatkozat azt tartalmazta, hogy a következő határnapon, 2020. június 5. napján egészségügyi állapotától függően még jelen kívánt lenni a tárgyaláson, a lemondás jogával csak az utána következő tárgyalási napoktól kívánt élni. A tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondás a terhelt rendelkezési jogába tartozó kérdés, az főszabály szerint nem függ a bíróság jóváhagyásától vagy engedélyétől, így annak sincs akadálya, hogy a vádlott maga határozza meg, hogy mikortól nem kíván részt venni a bírósági eljárásban, ha jelenléte egyébként nem kötelező. Bírósági engedély az esetleges joggal való visszaélés megakadályozása érdekében a Be. 431. § (3) bekezdésére figyelemmel kizárólag az ismételt lemondás érvényességéhez szükséges, de ez esetben is csak akkor, ha korábban maga a vádlott jelentette be, hogy a tárgyaláson részt kíván venni. A lemondó nyilatkozat megfelelt a törvényi kritériumoknak, annak elfogadása törvényes volt, ezért a III. r. vádlott védője által hivatkozott eljárási szabálysértés nem valósult meg.

[97] A III. r. vádlott védője fellebbezésében esetlegesen felvetette az eljáró bíró elfogultságát is, azt arra alapozva, hogy a szóbeli indokolás egy sokoldalú gépett oldalakból álló, rendkívül gyors és hadaró módon felolvasott iratanyagból történt, ami arra utalt, hogy az ítélet előre meg volt írva. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az eljáró bíró elfogultságára semmilyen adat nem merült fel, a védő sem terjesztett elő ilyen kifogást vele szemben. A tárgyalásról készült jegyzőkönyvből is az állapítható meg, hogy a III. r. vádlott védője ezt érintően semmilyen észrevételt nem tett, nem hangzott el jegyzőkönyvben rögzítetten kifogás arra vonatkozóan, hogy érdemben a tanács elnöke ne tért volna ki az indokolás során minden lényeges, akár a védelem által felvetett kérdésre. Az iratok tartalmát az eljáró bíró az eljárás során megismerte, az ítélethozatalra is felkészült, nincs olyan tiltás, mely szerint e tevékenységéhez nem készíthet jegyzetet és azt a szóbeli indokolás során nem használhatja, ez azonban még nem jelenti azt, hogy az ítélet megírására a perbeszédet megelőzően került volna sor. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértés nem állapítható meg, az e téren felhozott védői álláspont nem foghatott helyt, arra is figyelemmel, hogy maga a védő sem nyújtott be ilyen okra hivatkozással elfogultsági kifogást az eljáró bíróval szemben.

[98] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben értékelte, mérlegelése eredményéről számot adott.

[99] A vádlottak személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a nyilvános ülésen tett nyilatkozatok alapján:

[100] Terhelt1 I. r. vádlott férjével és 9 hónapos kiskorú gyermekével él közös háztartásban, jelenlegi jövedelme a GYED és családi pótlék. Férje havi jövedelme 240.000-260.000 forint. A gyermek születése előtt 2018-ban a Kft., majd 2018. december 17. napjától a Kft1. alkalmazásában állt, összeszerelő munkakörben. Terhessége 6. hónapjától táppénzen volt. Más büntetőeljárás nincs vele szemben folyamatban. A bank-nál fennálló tartozás összege jelenleg 700.000-800.000 forint körül van, a bank-nak visszafizetendő személyi hitel összege szintén 800.0000 forint nagyságrendű. Jelenleg a moratórium miatt e hitelek részleteit nem törlesztik. Az elkövetés idején 3-4 havonta egy-egy alkalommal fogyasztott amfetamin származékot, mellyel időközben gyermeke születése és az eljárás megindulása okán teljes egészében felhagyott.

[101] Terhelt2 II. r. vádlott pék szakképzettséggel rendelkezik, de szakmáját nem gyakorolja, munkából származó havi nettó jövedelme 240.000-260.000 forint. Vagyonát képezi a lakcímén lévő ingatlan egynegyed része, melyen a három testvérével osztozik és egy 20 éves Opel Astra típusú személygépkocsi. A felesége személyi körülményei között feltüntetett közös tartozásokon kívül terheli még egy mobiltelefon vásárlásból eredő 200.000 forintos hitel, melynek havi törlesztő részlete 10.000 forint. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban.

[102] Terhelt3 III. r. vádlott jövedelmi viszonyaiban az elsőfokú ítélet meghozatala óta változás következett be, fizetését megemelték, építésvezetőként a nettó havi jövedelme 250.000-300.000 forint. Az üzemanyag hozzájárulás továbbra is jár számára, ami 10.000-15.000 forint és ezen kívül minden hónapban 50.000 és 100.000 forint közötti jutalmat is kap. A Daewoo típusú gépjárművet eladta, a megtakarítása 1.300.000 forintot tesz ki, melyet a munkabéréből gyűjtött össze. Más büntetőeljárás nincs ellene folyamatban. Az elkövetés idején rendszeresen fogyasztott kábítószer és alkoholt, mellyel az eljárás megindulását követően teljes egészében felhagyott.

[103] Terhelt3 III. r. vádlott előéleti adatait a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján a következők szerint helyesbíti:

[104] A Btk. 97. § (1) bekezdése szerint a büntetőjogi felelősség megállapításához, büntetés kiszabásához vagy intézkedés alkalmazásához fűződő hátrányos jogkövetkezményt törvény állapíthat meg.

[105] A Btk. 97.§ (2) bekezdése alapján a büntetőjogi felelősség megállapítására, a kiszabott büntetésre és az alkalmazott intézkedésre vonatkozó adatokat közhiteles hatósági nyilvántartás tartalmazza a törvényben meghatározott időpontig, ezt követően hátrányos jogkövetkezmény az elítélés miatt már nem állapítható meg az elítélttel szemben. A visszaesés és az ahhoz fűződő, e törvényben meghatározott hátrányos jogkövetkezmények a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 389. §-a szerint, az újabb bűncselekmény elkövetéséhez legközelebbi időpontban a bűnügyi nyilvántartásból beszerzett adatok alapján akkor is megállapítandók, ha utóbb ezek az adatok törlésre kerültek.

[106] Mindezekre tekintettel az állapítható meg, hogy amely adatot a bűnügyi nyilvántartás már nem tartalmaz, az nem létező adatnak tekintendő. (BH.2019.154.)

[107] A másodfokú bíróság által beszerzett, a másodfokú bírósági irat 4-I. sorszáma alatt található hatósági nyilvántartás már nem tartalmazza Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet [11] bekezdésében megjelölt, a Ráckevei Járásbíróság 1.B.175/2010/17. számú ítéletét, az törlésre került, erre figyelemmel a III. r. vádlott e büntetésének mellőzése volt szükséges.

[108] A [10] bekezdés alatt feltüntetett ítéletet helyesen nem a Ráckevei Járásbíróság, hanem a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság hozta 2010. április 29. napján és a határozat e napon jogerőre is emelkedett.

[109] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla részben megalapozatlannak találta a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerinti okból, mert az több ponton hiányosságban szenvedett.

[110] Ez a részbeni megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján bizonyítás felvétele nélkül, az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt, ennek érdekében a másodfokú bíróság a megállapított tényállást az alábbiakkal egészíti ki, illetve helyesbíti.

[111] A [23] bekezdésében a cselekmény kezdő időpontjaként 2017. október 14. napját jelöli meg.

[112] A [24] bekezdésben feltünteti, hogy Terhelt3 III. r. vádlott által értékesített kábítószeres vonatkozásában az nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a teljes általa értékesített mennyiséget az I. r. vádlottól szerezte be.

[113] E bekezdést pontosítja még az alábbiakkal: A III. r. vádlott tanú2 részére 1 alkalommal 2.500 forintért 0,8 gramm marihuánát, tanú6 részére mintegy 39 alkalommal 1-1 gramm marihuánát összesen 117.000 forintért, legalább 20 alkalommal 1-1 gramm amfetamint összesen 60.000 forintért, tanú4 számára 1 alkalommal 1 gramm marihuánát 2.500 forintért, 4 alkalommal 1-1 gramm marihuánát összesen 12.000 forintért és 1 esetben 1 gramm amfetamint 3.000 forintért, tanú5 részére mintegy 12 alkalommal 1-1 gramm marihuánát összességében 30.000 forintért értékesített. E tevékenységéből a fentiek szerint legalább 227.000 forint bevétele keletkezett.

[114] A [25] bekezdésben a cselekmény elkövetési idejeként a délelőtti órák helyett azt tünteti fel, hogy a II. r. vádlott a rendőri intézkedést megelőzően, melyre 18 óra 30 perckor került sor, adta át a marihuánát a III. r. vádlottnak.

[115] A [35] bekezdést kiegészíti azzal, hogy az amfetamin a jelentős mennyiség alsó határának 113,6 %-a, az MDMA a jelentős mennyiség alsó határának 9,3 %-a és a marihuána a jelentős mennyiség alsó határának 0,12%-a volt.

[116] Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás minden tekintetben megalapozottá vált, nem szenved a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, így az a Be. 593. § (3) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[117] A bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg. A mérlegelő tevékenység az elsőfokú bíróság feladata, mely köteles az indokolásban számot adni döntéshozatali tevékenységéről, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni, hogy az megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a logika szabályainak és teljes körű volt-e. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét akkor teljesíti, ha az ítélet indokolásából nyomon követhető, hogy melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett. A törvényen alapuló, irányadó gyakorlat értelmében megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[118] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének messzemenően eleget tett. A rendelkezésre álló bizonyítékokat külön-külön igen részletesen ismertette, azonban azokat nemcsak egyenként, hanem egymással összevetve is vizsgálat alá vette. A vádlottak védekezésével érdemben foglalkozott, értékelte a tanúvallomásokat, az azokban rejlő ellentmondásokat, az igazságügyi szakértői véleményeket, az ismertetett okirati bizonyítékokat. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékot és miért fogadott el, másokat mely okból és miért vetett el. A mérlegelési tevékenysége logikai hibától mentes volt és minden felvetett kérdésre választ adott.

[119] A védelmi fellebbezések látszólag arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság tényből tényre helytelenül következtetett, valójában azonban az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadták, a III. r. vádlott által előadottakat igyekeztek kétségbe vonni, melyben a III. r. vádlott a II. r. vádlottat is terhelő tevékenységet tárt fel, álláspontjuk szerint azt bizonyítékként nem lehetett volna figyelembe venni. A védők e körben azonban új érveket az elsőfokú bíróság előtt elhangzott perbeszédhez képest nem hoztak fel, a fellebbezés indokolásában megjelölt körülményekkel az elsőfokú bíróság pedig már részletesen foglalkozott a mérlegelése során, illetve fentebb a másodfokú bíróság is kifejtette, hogy a III. r. vádlott által elmondottak miért voltak bizonyítékként értékelhetők.

[120] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy Terhelt3 III. r. gyanúsítottai vallomástételének első kihallgatásakor nem volt akadálya, kihallgatható állapotban volt, akárcsak az azt követő alkalmakkor, fel tudta mérni a vallomás megtagadásának lehetőségét és a vallomástétel következményeit, eljárási jogai nem sérültek, a gyakorlásukban akadályozva nem volt. A Be. 167. § (5) bekezdésében meghatározott azon körülmény, mely szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközökből

származó tény, amelyet a bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság a résztvevők eljárási jogainak lényeges sérelmével szerzett volna meg, nem állt fenn.

[121] Az elsőfokú bíróság észlelte mind az I. r., mind a III. r. vádlott vallomásában rejlő ellentmondásokat és kifejtette, hogy e vallomásokat csak annyiban fogadta el, amennyiben azt más bizonyíték alátámasztotta. A II. r. vádlott védekezése az eljárás során annyiban merült ki, hogy a kábítószer-kereskedelem tényét tagadta és úgy nyilatkozott, hogy a III. r. vádlottal rossz viszonyban volt, mert az a feleségének udvarolt.

[122] Helytállóan fejtette ki a törvényszék, hogy az I. r. vádlott II. r. vádlottat menteni igyekvő vallomása megerősítést nem nyert, az e körben általa előadottak, mely szerint az erdőben rejtette el a szerszámos ládát, így a férje nem tudott annak létezéséről, elvetésre kerültek. Az elsőfokú bíróság e körben is igen gondosan járt el, még a bűnjelet, a kábítószer tartalmazó ládát is megvizsgálta, de azon olyan anyagmaradványt, mely arra utalt volna, hogy az erdőben került tárolásra, nem talált. A védő azon hivatkozása, hogy a bíróság is megállapította, hogy a tároló dobozon az erdőből származó növényi anyagmaradvány volt, téves, mert a törvényszék azt rögzítette, hogy azon a benne tárolt marihuánából származó zöld növényi törmelék, ágvégződés volt fellelhető.

[123] Ugyanakkor a törvényszék ezen I. r. vádlotti előadás elvetése mellett további indokokat hozott fel arra vonatkozóan, hogy a II. r. vádlottnak miért kellett tudnia a lakásukban tárolt kábítószerekről és miért volt megállapítható a kereskedelem valamennyi vádlott részéről. E körben elfogadta a III. r. vádlottnak azon vallomását, hogy az autójában megtalált és lefoglalt, nylon tasakban lévő marihuánát munkabérelőleg fejében a II. r. vádlottól kapta, valamint azon nyilatkozatát is, hogy 2017. szilveszterén terheltlénél volt házibuli, ahol az amfetamin ki volt rakva a kredencre és abból bárki fogyaszthatott. A házibulin Terhelt2 is ott volt, így tudomással kellett bírnia a kábítószer létéről. A III. r. vádlott ezen nyilatkozataiban az eljárás során végig következetes volt, mind a nyomozati, mind a bírósági szakban, mindössze abban bizonytalanodott el, hogy a II. r. vádlott részéről megvalósított kábítószer átadásra pontosan milyen napszakban került sor. E bizonytalanságot kiküszöbölve a másodfokú bíróság az átadás idejét úgy pontosította a tényállás [25] bekezdésében, hogy az az adott napon, a rendőri intézkedést, 18 óra 30 percet megelőzően történt, ugyanis a marihuána a tényállásban rögzített módon az intézkedés során már az autójában volt. Mindezekből következően a II. r. vádlott porciózta ki a III. r. vádlott részére átadott marihuánát, így azzal is tisztában volt, hogy a lakásban kábítószer tárolnak, és a felett rendelkezett is, és mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is utalt, annak az értékével is tisztában volt, mert annak grammját át kellett váltania forintba ahhoz, hogy a III. r. vádlottnak járó munkabér előleget kiszámolja.

[124] Ezen túlmenően mind az I. és II. r. vádlott lakásában, mind a III. r. vádlott autójában olyan mérlegeket foglaltak le, melyek kábítószerrel szennyezettek voltak, és mindkét helyen a kábítószer csomagolásához szükséges nagymennyiségű önzáró nylonzacskó is fellelhető volt. E körülmények, figyelemmel a lefoglalt kábítószer mennyiségére és azok különböző típusára is, már önmagukban elegendőek a kábítószer kereskedelem (kereskedési célú tartás) megállapítására.

[125] Az elsőfokú bíróság azonban ezt kiegészítette még a híváslistákból nyert adatokkal, és helyesen vont következtetést arra, hogy a II. és III. r. vádlott közötti hívásgyakoriságok, még ha elfogadta is azt, hogy időnként az I. r. vádlott is használta a II. r. vádlott telefonját, rossz viszonyra nem engednek következtetni, azokból önmagukban nyilvánvalóan nem, de a fenti bizonyítékokkal együtt értékelve szintén a vádlottak kábítószer kereskedői tevékenységére vonható következtetés. A III. r. vádlott maga is úgy nyilatkozott, hogy a II. r. vádlottal is baráti viszonyban volt, együtt jártak horgászni, az I. és II. r. vádlott által hivatkozott szerelmi szálát pedig nem erősítette meg, de a törvényszék is ezt a következtetést vonta le az I. r. vádlott számítástechnikai eszközéből kinyert adatok alapján is.

[126] A III. r. vádlott vonatkozásában számtalan tanúvallomás állt rendelkezésre, akik cáfolták a III. r. vádlott arra irányuló védekezését, hogy csak közös baráti fogyasztásról lett volna szó, de a telefonjában megtalált üzenetek tartalma sem erre engedett következtetni. Az e körben kifejtett elsőbírói érveléssel a másodfokú bíróság is egyetért, azt megismételni nem kívánja, ugyanakkor rögzíti, hogy tanú4 tanú nyomozati vallomásának elfogadását erősíti az a körülmény is, hogy a tanú a nyomozás során pontosan elmondta, hogy azért emlékszik az első adásvételre, mert akkor kevesebbet, 2.500 forintot fizetett a kábítószerért. Ebből probléma is lett, mert még aznap, amikor a III. r. vádlottal Település1ben összefutottak és átadta részére a kért kábítószer, a III. r. vádlott autójáról a rendőrök levették a rendszámot. Ezt a III. r. vádlott felrótta neki, hogy csak miatta jött át Település1be, miatta történt ez az egész, erre az elsőfokú bíróság az ítélet [95] bekezdésben utalt is. A III. r. vádlott előéleti adatai között a [14] bekezdésben feltüntetett ítélet tényállása szerint a III. r. vádlottal szemben egyedi azonosító jellel visszaélés miatt 2017. október 14. napján történt rendőri intézkedés és ekkor vették le gépjárművéről Település1 területén a rendszám táblát. E körülmény tanú4 tanú szavahihetőségét megerősítette és egyúttal az ítéleti tényállás [23] bekezdésének pontosítását is szükségessé tette, mert ennek figyelembevételével megállapítható, hogy a III. r. vádlott e naptól, 2017. október 14. napjától értékesített több alkalommal kábítószer a tanú részére.

[127] Az I. r. vádlott védője utalt rá felszólalásában, hogy a III. r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy nemcsak az I. r. vádlottól szerzett be kábítószer, amelyet később értékesített, hanem más beszerzési forrásai is voltak. Az elsőfokú bíróság is rögzítette az ítélet indokolása során a [272] bekezdésben, hogy a III. r. vádlott a tettenérést megelőzően is régebb óta, visszatérő jelleggel, folyamatos kapcsolatban volt a visszatérő kábítószer fogyasztó vásárlóival, ehhez a tevékenységhez szükséges mennyiséget azonban csak részlegesen szerezte be az I. r. vádlottól. E megállapításból, melynek alapja a védő által is hivatkozott III. r. vádlotti vallomás volt, azonban a tényállásban a megfelelő következtetést nem vonta le, ezért az ítéltábla a [24] bekezdésben feltüntette, hogy Terhelt3 III. r. vádlott által értékesített kábítószeres vonatkozásában az nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a teljes általa értékesített mennyiség az I. r. vádlottól származott.

[128] A III. r. vádlottnak a [21]-[24] bekezdésben rögzített értékesítéseiből, figyelembe véve az azokban rejlő bizonytalanságokat is, amelyeket a javára értékelt a másodfokú bíróság, a következő bevétele származott, mellyel a tényállás [24] bekezdését pontosította:

[129] tanú2 részére 1 alkalommal 2.500 forintért 0,8 gramm marihuánát, tanú6 részére mintegy 39 alkalommal 1-1 gramm marihuánát 117.000 forintért, legalább 20 alkalommal 1-1 gramm amfetamint 60.000 forintért, tanú4 számára 1 alkalommal 1 gramm

marihuánát 2.500 forintért, 4 alkalommal 1-1 gramm marihuánát 12.000 forintért és 1 esetben 1 gramm amfetamint 3.000 forintért, tanú5 részére mintegy 12 alkalommal 1-1 gramm marihuánát 30.000 forintért értékesített. E tevékenységéből a fentiek szerint legalább 227.000 forint haszna keletkezett, mert részére az ellenértéket átadták.

[130] A [35] bekezdésben rögzítette, hogy az ügyben lefoglalt, mért és becsült kábítószeres együttes mennyisége meghaladja a jelentős mennyiség alsó határát, annak 123,02 %-a, azonban az egyes kábítószeres százalékos mennyiségi arányát nem tüntette fel, melynek alapján az összesítés nyomon követhető lenne, ezért ezt az ítéltábla az iratok alapján pótolta.

[131] Az elsőfokú bíróság a kiegészített tényállás alapján okszerűen vont következtetést Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott bűnösségére, az I. és II. r. vádlott esetében a cselekmények minősítése is megfelelt az anyagi jogszabálynak, a III. r. vádlott vonatkozásában azonban az pontosításra szorult.

[132] Az elsőfokú bíróság helytálló érvekkel fejtette ki, hogy miért a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntette valósult meg a vádlottak részéről, melyet társtettesként követtek el. A szándékegység tekintetében is megfelelő indokolással szolgált.

[133] A II. r. vádlott védője által az e körben felhozott és ezt vitató érvekkel a másodfokú bíróság nem értett egyet.

[134] A rendelkezésre álló és fentebb ismertetésre került bizonyítékok alapján kizárt az, hogy a II. r. vádlott ne tudott volna az egyébként kis alapterületű lakásukban történő kábítószer tárolásról és arról, hogy annak tartása a haszonnal történő értékesítés érdekében történik.

[135] A Kúria több határozatában is kifejtette a „kereskedik” elkövetői magatartással kapcsolatban, hogy ennél az elkövetői magatartásnál a kereskedésre irányuló szándékot kell bizonyítani, mint ahogy arra is rámutatott a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) 1/2007. BJE határozata, hogy a forgalomba hozatallal - miként a kereskedéssel is - szükségszerűen együtt járó átadás ezt megelőzően több résztvevénységből tevődhet össze. A kereskedéssel elkövetett kábítószerrel visszaélések haszonszerzésre irányulnak, és magukban foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladókhoz vagy a fogyasztókhoz. Ezek közé tartozik a kábítószernek kereskedés céljából történő megszerzése, készletezése is, amely magatartás befejezett, önálló cselekmény. A kábítószernek kereskedés céljára történő megszerzése önmagában akkor is a kereskedés körébe tartozik, ha többletmagatartás nem kapcsolódik hozzá (BH2017. 144.).

[136] A forgalomba hozatal (kereskedés) megkezdéseként értékelendő a forgalmazással összefüggő résztvevénységek megvalósítása. Ha a rendelkezésre álló adatok, így pl. a lefoglalt kábítószer mennyisége alapján nem vonható le következtetés az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor nem a forgalomba hozatallal elkövetett, hanem valamely fogyasztói típusú elkövetési magatartással megvalósuló kábítószerrel visszaélés

befejezett bűncselekménye állapítható meg a konkrét lefoglalt mennyiségek szerinti minősítéssel.

[137] Ha azonban adat van az elkövető forgalomba hozatali szándékára, akkor ez az eset egyéb körülményei mellett következtetési alapot adhat a forgalomba hozatallal elkövetett bűncselekmény megállapítására (1/2007. BJE III/3/a. pont). A kereskedés rendszeresen ismétlődő, anyagi haszon érdekében folytatott adásvétel, amelynek keretei között nem csak az eladó és a vevő, hanem még a rendszeres közvetítők is - mint a kereskedelmi tevékenység közreműködői - tettesként vonhatók felelősségre.

[138] Jelen ügyben a lefoglalt kábítószer mennyiségén túl olyan további többlettények, adatok is megállapíthatóak voltak, amelyek a terheltek, így a II. r. vádlott kábítószer-kereskedői tevékenységére nyújtanak következtetési alapot.

[139] A rendelkezésre álló adatok szerint a II. r. vádlott tudott arról, hogy a lakásban különböző fajtájú kábítószerrel tartanak, abból maga is porciózott ki a III. r. vádlottnak, annak az értékével is tisztában volt. A lakásukban kábítószerrel szennyezett mérleget foglaltak le, és a kábítószerek mellett annak csomagolásához szükséges nagymennyiségű önzáró nylonzacskó is megtalálható volt. E körülmények, figyelemmel a lefoglalt kábítószer mennyiségére és azok különböző típusára is, már önmagukban bizonyítják a kábítószer kereskedésre irányuló szándékot.

[140] A bűncselekményt a vádlottak egymással szándékegységben, egymás tevékenységéről tudva valósították meg, ezért helyes az elkövetői minőség társtettesként történt megállapítása valamennyiük esetében. A társtettesek tudata ugyanis kölcsönösen kiterjed egymás tevékenységére, azaz a másik társtettes által kifejtett elkövetési magatartás lényeges mozzanataira, de ez nem jelenti azt, hogy annak minden részletét ismerniük kell. E körben logikusan érvelt a törvényszék, hogy ez az elkövetői minőség annak ellenére megállapítható, hogy egyébként a beszerzést, vagy értékesítést az egymás között egyeztetett feladatmegosztás szerint nem együttesen, egyszerre végezték.

[141] Mindezek körülményekre figyelemmel Terhelt3 III. r. vádlott esetében sem jöhetett szóba enyhébb minősítés, a tényállásból következő kereskedői minőség és a szándékegységben tartott kábítószer jelentős mennyisége miatt. A III. r. vádlott cselekvősege, mint ahogy arra a törvényszék is utalt, egyértelműen kimeríti a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettét, mert haszonszerzésre törekedve közreműködött a kábítószer rendszeres forgalmazásában.

[142] Az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat I. pontja szerint az azonos törvényi alaptényállás alá eső elkövetési magatartások halmozódása, illetve többszöri megvalósulása természetes egységet alkot. Erre figyelemmel a III. r. vádlottnak azon cselekménye, hogy tanúl részére ellenérték nélkül kábítószerrel adott át, nem kaphatott külön értékelést, mert az a súlyosabb megítélésű kereskedői elkövetési magatartásba beolvad, azzal természetes egységet képez. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a III. r. vádlott terhén megállapított bűncselekmény minősítését megváltoztatta, mellőzte a Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulatára utalást.

[143] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállásban az I. és III. r. vádlott esetében, hogy kábítószer fogyasztók voltak és a kereskedési céllal tartott kábítószerből maguk is fogyasztottak, de ennek a cselekmény minősítése szempontjából nem volt jelentősége. Ha ugyanis az elkövető a fogyasztáson/illetve a csekély mennyiséget meg nem haladó mennyiség fogyasztási célú tartásán felül alapeseti, vagy jelentős, vagy különösen jelentős mennyiségre elkövetett mennyiségre követ el súlyosabb bűncselekményt, a fogyasztói pozícióját elveszíti, és a megvalósított elkövetői magatartásokhoz igazodó mennyiségek alapján kell a cselekményét minősíteni, ezért a súlyosabb elkövetői magatartásba beolvadt a kábítószer-fogyasztás. Erre figyelemmel is helyesen értékelte az I. és III. r. vádlott cselekményét a törvényszék a Btk. 176. § (1) bekezdés 4. fordulatában meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntettként.

[144] A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[145] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket helyesen tárta fel, az annyiban szorul pontosításra, hogy a III. r. vádlott esetében a többszörös minősülést, mint súlyosító körülményt mellőzte a másodfokú bíróság a cselekmény minősítésének megváltoztatására figyelemmel.

[146] A vádlottak javára és terhére mérlegelhető körülmények figyelembevételével, az életkörülményeikben bekövetkezett jelentős mértékű változást is értékelve, az ítéltábla a kiszabott büntetések enyhítésére látott alapot.

[147] Az I. r. és III. r. vádlott a kábítószer fogyasztó, a III. r. vádlott pedig az italozó életmódjával is felhagyott, a II. és III. r. vádlott jelenleg is bejelentett munkahellyel, rendszeres jövedelemmel rendelkezik, a szülését megelőzően pedig az I. r. vádlott is munkahelyet létesített. A III. r. vádlott a tartozásait rendezte, munkabéréből jelentős mértékű megtakarításra tett szert. A vádlottak családi kapcsolataikat helyreállították, az I. és II. r. vádlott gondoskodik közös gyermekükről, az I. r. vádlott ezen kívül beteg szüleiről és skizofrén testvéréről is. A III. r. vádlott idős szülei és a 93 éves nagymamája megélhetését és ápolását biztosítja. A cselekmény elkövetésétől több mint 3 év telt el, mely a vádlottaknak nem róható fel, ellenük ez idő alatt újabb büntetőeljárás nem indult és nincs is folyamatban. A minősítést megalapozó kábítószer mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát éppen hogy meghaladja. Ezen enyhítő körülmények, figyelembe véve a vádlottak terhére értékelhető súlyosító körülményeket is, együttesen a kiszabott büntetések enyhítése irányába mutatnak és lehetőséget teremtenek a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott enyhítő szakasz alkalmazására, mely lehetőséggel egyébként az elsőfokú bíróság is élt a büntetés kiszabása során.

[148] Az elsőfokú bíróság által a vádlottak büntetése között felállított belső arányossággal az ítéltábla egyetértett, helyesen utalt arra a törvényszék, hogy a vádlottak társtettesként követték el a kábítószer-kereskedelem büntettét, akkor is, ha a beszerzést vagy értékesítést az egymás között egyeztetett feladatmegosztás szerint nem együttesen, egyszerre

végezték. A cselekvőségükben számottevő különbséget nem lehetett feltárni, figyelemmel arra is, hogy a vádlottak tényfeltáró beismerő vallomást, melynek alapján szerepüket részletesebben lehetett volna megállapítani, nem tettek. A II. r. vádlott cselekmény elkövetése során kifejtett aktivitása a III. r. vádlottal folytatott telefonbeszélgetések gyakorisága alapján ugyanúgy megállapítható, mint akár az I., akár a III. r. vádlotté. A III. r. vádlott esetében nem a cselekvősége, hanem a büntetett előélete és a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje és a büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés miatt indokolt vele szemben a hosszabb tartamú büntetés kiszabása. E szempontok figyelembe vételével a másodfokú bíróság az I. és II. r. vádlottal szemben a szabadságvesztés büntetés tartamát 3-3 évre, míg a III. r. vádlott esetében 3 év 6 hónapra enyhítette és egyúttal a büntetés kiszabási körülményekre figyelemmel annak végrehajtási fokozatát is eggyel enyhébb fokozatban, börtönben állapította meg a Btk. 35.§ (2) bekezdése alapján.

[149] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartama a kiszabott főbüntetés tartamához megfelelően igazodik, ezért azt változatlanul hagyta a másodfokú bíróság.

[150] E büntetések állnak arányban a vád tárgyává tett bűncselekmény konkrét tárgyi súlyával, igazodnak a bűnösség fokához és az elkövetők társadalomra veszélyességéhez is. Ez a joghátrány alkalmas a Btk. 79. §-ában megfogalmazott általános és egyéni büntetési célok elérésére. Az így megállapított joghátrány szükséges, de egyben elégséges is az egyéni és az általános megelőzés megvalósításához, ez előmozdíthatja a társadalom tagjaiban a jogkövető magatartást.

[151] Mindezekből következően az enyhítésre irányuló védelmi fellebbezések alaposnak bizonyultak és értelemszerűen a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem foghatott helyt.

[152] Az ítéltábla ugyanakkor lehetőséget látott mindhárom vádlott vonatkozásában arra, figyelembe véve, hogy a kiszabott szabadságvesztés büntetések tartama az öt évet nem haladta meg, hogy a büntetés fele részének letöltését követően a Btk. 38. § (3) bekezdése alapján feltételes szabadságra bocsáthatók legyenek, ennek alapját a bűncselekmény elkövetése óta tanúsított magatartásuk, az életkörülményeikben bekövetkezett pozitív irányú változások szolgáltatták.

[153] A fellebbviteli főügyészség III. r. vádlott vonatkozásában előterjesztett vagyoneklobzás alkalmazására irányuló indítványával a másodfokú bíróság egyetértett.

[154] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyoneklobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett.

[155] A tényállásban rögzítésre került, hogy a III. r. vádlott kinek, mikor és milyen fajtájú kábítószer értékesített és a kiegészítés kapcsán pedig az is, hogy az egyes értékesítésben rejlő bizonytalansági tényezőket a javára értékelve e tevékenységből legalább 227.000 forint bevételre tett szert, s ennek megfelelően szerzett meg bűncselekmény

elkövetéséből eredő vagyont, így ezen összeg tekintetében vagyonek Kobzást kellett vele szemben alkalmazni.

[156] Az elsőfokú bíróság a lefoglalt bűnjelekről kimerítően és helytállóan, a törvénynek megfelelően rendelkezett.

[157] A törvényszék az eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét is helytállóan állapította meg, és az egyes vádlottakat terhelő bűnügyi költség összege tekintetében is helyes volt a rendelkezése. A III. r. vádlott védője ugyan támadta az erre vonatkozó első bírói döntést, azonban ennek indokát nem adta, konkrét kifogást nem jelölt meg. A törvényszék az indokolása során tételesen felsorolta, hogy az egyes vádlottakat külön-külön milyen összegű bűnügyi költség terheli, feltüntetve azok költségjegyzékszámát is és helytállóan jelölte meg azokat a tételeket is, melyek a vádlottak között nem voltak elkülöníthetők és ezért e költség viselésére a Be. 574. § (4) bekezdés alapján egyetemlegesen kötelezte a vádlottakat.

[158] A rendelkezésre álló iratok alapján az I. r. vádlott esetében helyesen jelölte meg az elsőfokú bíróság az általa őrizetben töltött idő tartamát, azonban a beszámítás során tévesen tüntette fel annak befejező napjaként 2018. január 28. napját, ezért azt pontosította a másodfokú bíróság 2018. január 27. napjára a Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alapján.

[159] Az ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott, a Be. 184. § (2) bekezdés e) és f) pontjában írt személyes adatok vonatkozásában feltüntette az ítéltábla az I. r. vádlott megváltozott személyazonosító igazolványának számát, pontosította a lakóhelyét és azt kézbesítési címként is feltüntette.

[160] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatta, míg egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[161] Megállapította az ítéltábla a másodfokú eljárás során a III. r. vádlott kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján és arról a Be. 613. § (2) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli, mert a III. r. vádlott vonatkozásában bejelentett védelmi fellebbezés eredményes volt.

[162] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2021. március 4. napján

dr. Szalai Géza s.k.

dr. Bíró Emese s.k.

dr. Sárecz Szabina Martina s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2020. szeptember 23. napján kelt 8.B.16/2020/39. számú ítélete Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.223/2020/22. számú ítéletével 2021. március 4. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. március 4. napján

dr. Szalai Géza s.k.

a tanács elnöke

...